

ordentlig farlig. Jo mere, mine Herrer! jeg betragter de constitutionelle Staters Udvikling, og Domstolenes Stilling i disse, desto indvilligere bliver min Overbeviisning, at Lyngdepunktet i enhver Forfatning er Domstolenes Selvstændighed og Uafhængighed, og at paa ethvert Trin, hvor der findes en fælles lovgivende Magt, en fælles Administration, der maa man møde selvstændige fælles Domstole. Jeg troer, at dersom man vilde skrive en Grundlov, som var udarbejdet med den største Omhu, som indrømmede Folket den allerstørste Frihed i alle Retninger, saa vilde denne dog være af ingen Betydning, naar Domstolene ikke havde den fulde Myndighed til at opretholde Lovene, ikke blot i de Spørgsmaal, der opstaae mellem Private, eller hvor det Offentlige søger en Retskrænkelse afstraffet, men ogsaa tillige i disse gjennemgribende Spørgsmaal, hvor Autoriteterne staae ligeoverfor Borgene, hvor de enkelte Statsdele staae ligeoverfor hinanden, hvor Fællesmagten i et Tilfælde som dette staaer overfor den særlige. Idet § 2 paa en i mine Tanker for Friheden fordærvelig Maade har henvisst den dømmende Myndighed til de særlige Anliggender, have vi dannet en Grundvold, som umulig kan staae; men man har for endeel raadet Bod herpaa paa den Maade, som den ærede sidste Taler fremhævede, idet man har fastsat, at Bestemmelserne i denne Paragraph kunne forandres ved Lov. Det er en Udvei til paa den hurtigst mulige Maade at forandre dette Forhold paa en for Forfatningen betryggende Maade.

Jeg kommer nu til et Punkt, med Hensyn til hvilket jeg bliver nødsaget til at omtale Fællesforfatningens Stilling til det hvilende Grundlovsudkast, og jeg haaber, at det høitæredede Ministerium vil — om ikke just i dette Dieblif, saa dog i alt Fald paa et senere Stadium — være istand til at give en Forklaring angaaende dette Punkt, ja jeg troer endog, at Ministeriet med Hensyn til Endeel deraf allerede nu vil kunne give en saadan Forklaring. I Grundlovens § 77 staaer der: „Domstolene ere berettigede til at paaskjende ethvert Spørgsmaal om Dyrighedsmyndighedens Grændser“, hvormed maa sammenholdes, at i det hvilende Grundlovsforlags § 2 er „Justits- og Politi-

væsenet, derunder den almindelige Lovgivning vedkommende borgerlige Forhold, Forbrydelser og Rettergang“ nævnt som særlige Anliggender. Grundlovens § 77 er altsaa ved det hvilende Grundlovsforlag hævdet i sin fulde Betydning; der er ikke Tale om nogen Forandring deri, og naar man læser Fællesforfatningens § 13, skalde man ogsaa troe, at Regjeringen, ved at udarbejde Fællesforfatningen, var gaaet ud fra denne Forudsætning. I denne Paragraph staaer der nemlig: „Forøvrigt medfører denne Forfatningslov ingen Forandring i de nærværende Domstoles Omraade“, og man skalde altsaa troe, at der aldeles ikke var foretaget nogen Forandring i nogen af de af Grundlovens Paragrapher, som omhandle Domstolenes „Omraade“. Nu siger Grundlovens § 77, som allerede anført: „Domstolene ere berettigede til at paaskjende ethvert Spørgsmaal om Dyrighedsmyndighedens Grændser“; men naar da § 20 i Fællesforfatningen bestemmer: „Spørgsmaal om Dyrighedsmyndighedens Grændser forhandles i en Ministerconferenc, hvor enhver Minister afgiver sit Votum til Protocollen, hvilket dernæst forelægges Kongen. Den endelige Afgjørelse bestemmes af Kongen i Geheimestatsraadet og contrastgøres af de Ministre, som have været enige i samme“, — saa seer jeg ikke Andet, end at Det af Lo har fundet Sted: enten er der skeet et Grundlovsbrud, idet § 77 er forandret og § 13 i Fællesforfatningsudkastet tilfidesat, eller ogsaa har § 20 som Fællesparagraph aldeles intet at betyde, idet den der nævnte Art Sager maa behandles efter forskellige Regler i de slesvigiske og holsteenske Forfatninger og i Kongeriget's særlige Grundlov.

Her er altsaa en Conflict mellem de særlige Grundlove af samme Natur som den, den ærede Rigsdagsmænd for Svendborg Amts 6te Valgtreds (J. A. Hansen) fremhævede, og hvorledes hæves denne Conflict? Ved en Bestemmelse, som aabenbart strider mod den ene af de særlige Forfatninger. Jeg kan kun tænke mig een Maade, hvorpaa den forhandlede Bestemmelse i Fællesforfatningsudkastet kan siges ikke at være grundlovsstridig, nemlig naar man siger, at den aldeles ikke gjælder for Kongeriget Danmark; men saa forekommer